

Integrācija caur brīvprātīgo darbu migrācijas kontekstā

 @NVOTrepes

ILZE NORVAIŠA,
Radošā apvienība
jauniešiem “TREPES”

Aladdins un seniori Mežciema pansionātā.

Jebkuras demokrātiskas un attīstītas valsts pamatā ir saliedēta un pilsoniski aktīva sabiedrība. Tādās multietniskās un dažādību reprezentējošās valstīs kā Latvija, sabiedrības integrācija ir ceļš gan uz saliedētību, gan uz pilsonisko aktivitāti. Latvijas Kultūras Ministrija, kas ir atbildīga par integrācijas politiku Latvijā, kā vienu no sadarbības partneriem saliedētas sabiedrības veidošanas procesā iesaista arī nevalstiskās organizācijas. Varam secināt, ka viens no nevalstisko organizāciju virsuzdevumiem ir sabiedrības saliedētības veicināšana, palīdzot integrēties kādai konkrētai vai vairākām mērķa grupām. Viens no instrumentiem, ko nevalstiskās organizācijas var izmantot integrācijas veicināšanai, ir brīvprātīgais darbs.

Brīvprātīgā darba likums Latvijā paredz, ka tieši nevalstiskās organizācijas (NVO) ir lielākie brīvprātīgā darba organizētāji. Tā tas ir nevien Latvijā, bet arī visā pasaulē. NVO sektors un tā darbības virzieni ir tik plaši, ka ikviens cilvēks var atrast organizāciju, kurā līdzdarboties un veikt brīvprātīgo darbu. Pateicoties migrācijas sniegtajām iespējām un brīvībai, brīvprātīgo darbu var veikt jebkur plašajā pasaulē, neatkarīgi no valstiskās piederības. Mūsdienās ikvienam ir iespēja veikt brīvprātīgo darbu un saņemt arī atbalstu dažādu programmu ietvaros. Piemēram, Eiropas Savienība pēdējo 20 gadu laikā ir atbalstījusi vairāk kā 100 000 jauniešu Eiropas brīvprātīgā darba projektos, ļaujot jauniešiem ne tikai ceļot pa visu Eiropu, bet arī iegūt jaunas prasmes, nereti sevi pārvarēt un iziet no savas komforta zonas. (*EVS-factsheets and impacts, 2016*)

Aladdins dzīvnieku
pansijā Ugālē.

Neatkarīgi no tā, cik ilgi, nonākot svešā valstī, indivīds vēlas tur palikt, vai kādi ir viņa mērķi un iemesli, viņam ir jāmeklē iespējas, kā jauno vidi iepazīt un izzināt. Pārvietošanās uz jaunu valsti ir iespēja, bet integrēšanās tajā nereti kļūst par izaicinājumu. Nokļūstot svešā vidē, kur viss liekas nezināms un nesaprotams, tieši brīvprātīgais darbs un iesaiste vietējās kopienas procesos ir atslēga uz vides un cilvēku iepazīšanu, uz iekļaušanos sabiedrībā.

“ Pētījumi visā pasaulē pierāda, ka brīvprātīgais darbs ir viens no sociālās un ekonomiskās integrācijas indikatoriem.

ANO bēgļu aģentūra (UNHCR) 2013. gadā nāca klajā ar plašu pētījumu rezultātiem par migrantu (bēgļu) integrāciju Eiropā. Tādas valstis kā Lielbritānija, Austrija, Vācija, Īrija un citas, brīvprātīgo darbu uzskata ne tikai par svarīgu integrācijas indikatoru, bet arī par ceļu uz nodarbinātību, augstu pilsonisko līdzdalību un dažādu prasmju apgūšanu. (*A new beginning. Refugee Integration in Europe. September 2013, UNHCR*)

Biedrība "Radošā apvienība jauniešiem "TREPES"", kura jau 20 gadus popularizē brīvprātīgo darbu, ikgadu apmeklējot dažādas mērķa grupas un iesaistot kopumā simtiem brīvprātīgo no visas pasaules, ir multikulturāla organizācija, kura ar migrācijas sniegtajām iespējām un izaicinājumiem saskaras ik dienas. Par svarīgu uzdevumu un reizē izaicinājumu biedrībai ir kļuvusi iebrāucēju integrācijas Latvijā veicināšana, un vislabāk šo uzdevumu izdodas pildīt tieši caur brīvprātīgo darbu. Biedrība vairāku gadu darbības laikā ir atklājusi, cik lielu

lomu NVO sektors un brīvprātīgais darbs spēlē migrantu integrācijas procesa veicināšanā, un veiksmes stāstu netrūkst. Biedrībā jau trešo gadu darbojas brīvprātīgais, kura dzimtene ir Sīrija. Aladdins apciemo gan vecos ļaudis, gan dzīvniekus, gan jauniešus no bērnu nama vai socialās aprūpes centriem. Pateicoties brīvprātīgā darba iespējām, Aladdins ir apceļojis un iepazinis gan Latviju, gan daudzas Eiropas valstis, pārstāvēdams biedrību un Latviju apmaiņas projektos Eiropā. Darbojoties biedrībā, Aladdins ir apguvis latviešu valodu, tradīcijas, kultūru un tās īpatnības visdabiskākajā vidē. Biedrība ir kalpojusi kā tilts, kas Aladdinu un daudzus citus brīvprātīgos ir savedusi kopā ar vietējo kopienu.

Migrācijas brīvība ikvienam ir devusi iespēju ne tikai ceļot, bet arī iegūt pieredzi vai pat uzsākt dzīvi jebkur plašajā pasaulē. Svarīgi ir saprast, ka migrācija ir plašām iespējām bagāts process, kas nes sev līdzi arī dažādus izaicinājumus, kā, piemēram, integrēšanos jaunajā sabiedrībā. Integrācijas ceļi ir dažādi, tomēr prakse rāda, ka tieši jauniešiem iesaistīšanās brīvprātīgajā darbā ir vislabākais veids, kā izziņāt jauno vidi, iegūt jaunus draugus, pieredzi un iespējas. Latvijā ir nepieciešams aktualizēt brīvprātīgā darba nozīmi un pozitīvo ietekmi uz jauniešiem, īpaši migrācijas kontekstā. Arī Latvijā brīvprātīgo darbu būtu jāuztver par svarīgu integrācijas indikatoru, jo praktiskie piemēri NVO sektorā to apstiprina.

←
Aladdins veido kaķu māju dzīvnieku pansijā Ugālē.

→
Aladdins un jaunieši no VSAC Ezerkrasti.